

WERKE WAARNA VERWYS WORD.

- Bach, Adolf: *Deutsche Mundartforschung*. (Heidelberg, 1934).
- Blancquaert, E.: *Romaansche Dialectologie (De Nieuwe Taalgids, XVI, bl. 131)*.
- Bloomfield, Leonard: *Language* (Londen, 1935).
- Boshoff, S. P. E.: *Etimologiese Wdb. van Afr.* (Nas. Pers, 1936).
Volk en Taal van Suid-Afrika. (Pret., Kaapstad 1921).
- De Saussure, Ferdinand: *Grundfragen der allgemeinen Sprachwissenschaft.* (Berlin & Leipzig, 1931).
- De Vooy, C. G. N.: *Geschiedenis van de Nederlandse Taal.* (Wolters, 1931).
- De Vries, Anna: *Groot-Nederlands Boerenboek* (Nijkerk).
- Fischer, Walther: *Die Erforschung des Amerikanischen English.* (H. Arnzt: : *Germanen und Indogermanen.* Festschr. f. H. Hirt Heidelberg, 1936).
- Grimm, Jacob: *Deutsche Grammatik I.* (2e Ausgabe, Göttingen, 1822).
- Grootaers, L. en Kloeke, G. G.: *Handleiding bij het Noord- en Zuid-Nederlandsch Dialectonderzoek.* (s'Gravenhage, 1926. Afgekort: *Handleiding*).
- Heeroma, K.: *Hollandse Dialektstudies.* (Wolters, 1935).
- Kloeke, G. G.: *De Hollandse Expansie.* (Mart. Nijhoff, 1927).
Over Beschaafd Nederlands. (Jaarboek v./d. Maatschappij der Ned. Lett. te Leiden, 1936-37, Leiden 1937. Afgekort: *Jaarboek*).
- Kloeke, G. G. en Grootaers L.: *Taalatlas van Noord- en Zuid-Nederland.* (Afl. 1. Leiden, 1939).

- Khun, Hans: *Die Sprachliche Einheit Islands*. (*Zschrift für Mda-forschung* II, 1935 bl. 21).
- Kurath, Hans: *Handbook of the Linguistic Geography of New England*. (Brown University, 1939).
- le Roux, J. J.: *Praatjies oor ons Taal*. (Nas. Pers. 1939).
- le Roux, T. H.: *Afrikaanse Taalstudies*. (J. L. van Schaik, 1940).
- le Roux, T. H. en Pienaar, P.: *Afrikaanse Fonetiek*. (Juta, 1927).
- Martin, Bernhard: *Die Deutsche Volkssprache*. (München, 1939).
- Martin, Bernhard: *Entwicklung und Stand der Arbeiten an G. Wenkers Sprachatlas des Deutschen Reiches*. (Schrijnen: *Essai de bibliographie*, bl. 19).
- Maurer, Friedrich: *Volkssprache: Abhandlungen über Mundarten und Volkskunde*. (Erlangen 1933).
- Pienaar, P.: *Praat u Beskaafd?* (Voortrekkerspers, 1939).
- Rademeyer, J. H.: *Kleurling-Afrikaans*. (Amsterdam 1938).
- Roukins, Win: *Wort- und Sachgeographie in Niederländisch-Limburg und den benachbarten Gebieten*. Teil IA. (Nijmegen, 1937).
- Schirmunski, Victor: *Sprachgeschichte und Siedlungsmundarten*. (*Germ. Rom. Monatsschrift* XVIII, 1930, bl. 113).
- Schmidt, Heinrich (Szeged): *Herkunft und Mundart*. (*Ungarische Jahrbücher*, Band XIV Mei 1934).
- Schönfeld, M.: *Nieuwe Opvattingen over Klankwetten*. (*Nieuwe Taalgids* XIX).
- Schrijnen, Jos: *Essai de bibliographie de géographie linguistique générale*. (Nimeque, 1933).
- Schuchardt, Hugo: *Über die Klassifikation der Romanischen Mundarten*. (Voorlesing te Leipzig 1870. *Schuchardt-Brevier* 1928).
- Teuchert, H.: *Grundsätzliches über die Untersuchung von Siedlungsmundarten*. (*Zschr. f. Deutsche Mdaa.* 1915, bl. 409).

- Van Ginneken, Jac. : *Handboek der Nederlandsche Taal* I. (2e druk, Malmberg, 1928).
- Van Helten, W. L. : *Vondels Taal*. (Rotterdam, 1881).
- Van Wijk, N. : *Over Dialektgrenzen*. (Nieuwe Taalgids VI, bl. III).
- Verdam, J. en Stoett, F. A. : *Uit de Geschiedenis der Nederlandsche Taal*. (Zutphen, 1923).
- Von Wielligh, G. R. : *Ons Geselstaal*. (Van Schaik, 1925).
- Wagner, Kurt : *Deutsche Sprachlandschaften*. (Marburg, 1927).
- Weisgerber, Leo : *Die Stellung der Sprache im Aufbau der Gesamtkultur*. (Sonderdruck aus *Wörter und Sachen* XVI, Heidelberg, 1934).
- West-Friesland's „Oud en Nieuw” XIV. (Hoorn, 1940).

VRAELYS (Nr. 4).

Die medewerker moet self grootgeword het in die buurt waarvoor hy die lys invul, of anders moet hy 'n geskikte persoon vir ondervraging uitkies. So'n *proefpersoon* moet 'n ou inwoner uit die onmiddellike omgewing wees, iemand wat, indien moontlik, uit 'n ou geslag van die omgewing daar gebore is en nie te veel onder invloed van die skryftaal gekom het nie.

Waar daar onder 'n vraag verskillende vorme naasmekaar staan, wil dit gladnie sê dat daar nie ook ander voorkom nie: dis net om seker te wees dat die medewerker weet wat bedoel word en om sommige wisselvorme onder sy aandag te bring. Waar die proefpersoon meer as een vorm gebruik, moet almal aangegee en die gebruiklikste onderstreep word.

Alleen dié plekke waarvoor daar lyste terugkom, kan op die taalkaarte verteenwoordig word. Die persoonlike vrae in verband met die proefpersoon is van groot belang — daarsonder sal die lys haas waardeloos wees — maar dit word in geen publikasie bekend gemaak nie.

Die vraelys is veels te kort om ook maar naastenby volledig te wil wees. Dit sal derhalwe baie op prys gestel word as medewerkers uit hulle eie waarneming nog meer mee te deel het.

Medewerker:

Naam:
Adres:
Plek waar gebore en groot geword:

Proefpersoon:

Naam:
Plaas:
Naaste skool:
Distrik..... Provinsie.....
Beroep..... Ouderdom.....
Kerk Geboorteplek.....
Geboorteplek van Ouers

Hoe lank word die plase in die omgewing al bewoon?

Waar het die eerste inwoners vandaan gekom? *Groot Zee*

Woon daar baie latere intrekkers?

1. Hoe word die (i) klein, (ii) groot wilde waatlemoen by u genoem? (bv. (i) makketaan, (ii) karkoer.)
2. stinkblaar/ditter/stinkolie/olieboom/joi-blaar.
3. varkblom/varkoor/varkensoor/varkblaar/varkiesblom.
4. var (varre)/varing/varo (betekenisverskil?)
5. Appelderliefde („gooseberry“)
6. dalia/adalia.
7. petat/petatta/petatas.
8. aartappel/artappel/ertappel/ertappel.
9. Wat is die meervoud van *ui*?
10. ertjies/erkies/erte.
11. boontjies/bone.
12. turksvye/turksvy (g)e/strukvye/stuksvye/struksvye/petaasvye.
13. olienhout/oliewenhout/olynhout.
14. onkerneut/okkerneut.
15. perske/perskie/persie/perskies/sperkies.
16. uintjie/euntjie/untjie.
17. peul/puil (bv. van boontjies).
18. katbos/katstert.
19. naboom/noorsdoring.
20. kiepersol/sambrelboom/nooiensboom.
21. meervoud van *veld*.
22. gareboom/garingboom/aalwee.
23. gimmer/gemmer/sjemmer/sjimmer.
24. Hoe word 'n bees sonder horings genoem? (*poenskop, boeskop, spoenskop, koeskop*).
25. 'n Kruising tussen perd en *donkie*?
26. krokkedel—krokedil.
27. bobbejaan—bawwejaan—boejaan—bojaan.
28. vlakhaas—vlaktheaas.
29. trapsuutjies—trapsoetjies—trap-my-suutjies.
30. akkedis—akkerdis—akkeldis.
31. ouvolk—skurwejantjie.
32. skulpad—skeulpad (meervoud?)
33. meerkat—mierkat (meervoud?)
34. fiskaal—laksman—kanariebyter.

35. kokkewiet—kokkewiek—bokmakierie—piet-my-vrou.
36. langasem (voël)—kebon.
37. koester—koeskoester..
38. janfrederik—jantatra.
39. geelvink—borrievink—borrelvink.
40. katlagter—kwêvoël.
41. kouvoël—koovoël—lammervanger.
42. tarrentaal—tarremtaal—tramtaal—poelpetaan.
43. spinnerak—spinnerag.
44. boomsingertjie—sonbesie—boombesie—singbesie—langasem.
45. muggies—warmas—asynvliegies—wynvliegies (betekenisverskil?)
46. bynes—byenes—hunningnes.
47. hunning—heuning—hening.
48. Watter uitroep word gebruik by die aankeer en inspan van osse? (bv. hōi-hōi); by die aankeer of in die hok jaag van (i) koeie, (ii) skape, (iii) bokke, (iv) kalwers?
Om die melkkoei na die paal te dryf?
49. melk-mellik.
50. jaag die *vee* (*vie*) deur die *dip* (*diep*).
51. *hulle* (*helle, hullie, sullie, halie, heule*) gaan oormōre (*oremore, oormore*)
ploe (*ploeg, ploë, ploege*).
52. meervoud van (i) brug; (ii) berg?
53. tent—tint.
54. tuin—tein.
55. put—puts.
56. die *seun* (*seen*) het *versuip* (*verdrink*) omdat (*oorlat*) hy nie kon *swem* (*swim*) nie.
57. hoe word 'n vasgemaakte bondel (i) koring, (ii) hawer, (ii) gras genoem?
58. die water word uit die *rivier* (*ravier*) gekeer in 'n *voor* (*grip, sloot*).
59. *grawe* (*gra, grou, grau*) 'n *voortjie* (*grippie*) om die *tabak* (*twak*) in te *plant* (*planne*).
40. windpomp—windmeul(e).
61. *geuf*—*guif*.
62. die *bestaande* (*bestanende*) voorraad.
63. warrelwind—dwarrelwind.
64. draaghout—nekhoutjie—karjuk.

65. garingklip—wolkclip.
66. oukclip—oubank—gruisklip.
67. die meervoud van (i) sloot, (ii) wind, (iii) bed, (iv) soldaat.
68. die uitspraak van (i) probeer, (ii) asseblief, (iii) goewerment, (iv) bale, (v) prent, (vi) middel, (vii) beteken, (viii) persent.
69. gehoorsaam—gehoorsamig.
70. *ma se (haar) gaste moes vanoggend (vanogtend) dou voor dag (voor dou en dag) al vertrek.*
71. *ek het verwag (geverwag) dat hy sal bewe (beef) van angs.*
72. Hoe word koffie genoem (i) sonder melk (bitter koffie?), (ii) sonder melk of suiker (bv. so van sy ma af).
73. Watter uitdrukking word gebruik (i) as die koffiekannaleeg is? (bv. *die koffiekannaleeg is af.*) (ii) as daar volop koffie in is? (bv. *daar is nog koffie lank.*)
74. loop *gooi (skink) vir die niggie (neggie) 'n koppie (kommetjie) koffie (koffie) in.*
75. die meervoud van *voorskoot*?
76. Wat word die waskom (skottel) genoem:
 - (i) in die kombuis,
 - (ii) in die slaapkamer?
77. 'n *rolletjie (tolletjie) gare (garing).*
78. kombes—kambes—kebes.
79. sluitel—sleutel.
80. die meervoud van (i) slot, (ii) hoed, (iii) bad?
81. krimenaadjie—karnaadjie—kirnaadjie.
82. hingsel—hengsel.
83. horlosie—oorlosie—orlosie—olosie.
84. skoenlees—skoenlys—ysterlees.
85. besem—beusem.
86. die koppie het *breek* geval.
87. vuurhoutjie—voeroutjie—swaelhoutjie.
88. drumpel—drempel.
89. wilkom—welkom.
90. slordig—slodrig—slorsig.
91. sy *knie (knee—kneeg) brood in die skottel.*
92. *ek (ik) het nie genoeg (genoeg) bottels (flesse) vir die konfyt en ingelegde vrugte nie.*

93. dit het *nêrens*—(*nêrgens*) in die *Provensie* (*Provinsie*) *ordentlik* (*ordintlik*) *gereën* (*gereent*) nie.
94. *vollens* (*volgens*) sy *nooi* (*nôï, nooie, nôie*) is hy al *tamentlik* (*taamlik*) *lank* met die *affëring* (*affëre*) *besig*.
95. as hy *lank genoeg* (*genog leef* (*lewe*), sal aan hom 'n *pensioen* (*spensioen, spesioen*) *uitbetaal* (*uitpe taal*) *word* (*worre*).
96. *op watter* (*waffer*) *dae* (*dage*) gaan die *predikant* (*leraar, lerart*) in die *gemeente* (*gemeinte*) *rond* om te *kollekteer* (*kollek, kwaliteer, kolleteer*)?
97. *gister* (*gjister, geester*) het die *vakansie begin* (*beginne*).
98. *nuuskierig*—*niskierig*—*miskierag*—*muskierig*.
99. *tegemeet*—*ingemoet*.
100. die *inligting* (*inlegting*) is *heeltamal* (*heentamal, heeltaman*) *vertroubaar* (*betroubaar*).
101. *eintlik*—*enerlik*—*eentlik*—*entlik*—*enrad*.
102. dit is *mos* (*moes, moet*) die *waarheid*.
103. *ek ken* (*kan, kin*) sy *familie* (*famielje*) *ook* (*ok, oek*).
104. *more* (*môre*) *persies* (*presies*) 'n maand *gelede* (*geleë*).
105. *distyds* (*destyds*) het ek hom al *gewaarsku* (*waarskou*).
om my nie *altyd* (*altyds, altys*) so te *hinder* (*henner*) nie.
106. ons sal *wil* (*wel*) *byna* (*bykans*) by *hulle* (*hulle se*) *plaas wees* (*is*).
107. *ek wil eers kyk of* (*as, is*) hy nie hier *ewers* (*iewers, êrens*) is nie.
108. die *stoel moet hoër* (*hoger*) *wees*, hy is so te *laag* (*leeg*).
109. *outa, gaan help die nooi* (*nôï*) in die *kombuis* (*kombuus, kabys*).
110. hy het sy *knie* (*knieg*) teen die *kis* (*kjis, kees*) *gestamp*.
111. Sy *kon* hom (het hom *geken*) *kastig* (*kamtig, kamma, kammalielies*) van *toeka* (*hoek*) *se dae* (*dage*) *af*.
112. *middeldeer*—*middelendeur*.
113. hoe gaan dit nog *met* (*mit*) jou *saam*?
114. *skierlik* (*skielik, skiedelik*) het hulle geen *vertroutheid* (*vertroue*) *meer* in hom nie.
115. 'n *deeglike* (*deëlike, deetlike*) *stuk werk*.
116. met so'n *spul* (*speul*) wil ek *anders* (*anderster*) *niks te doen* (*te doene*) *hê* nie.
117. hy *had* dit moeilik *met* (*mit*) iemand van so'n *geaardheid* (*geaartentheid*).
118. hy *gôï* (*goui*) *beter* (*beterder*) *as/dan* ek.

119. *hoelike* (*hoelke, hoeke*) *vrindemense* (*vreemdemense*) is dit dan met so'n *verbelentheid* (*verbeelding*) oor hulle.
120. *pleks van* (*in plaas van*) *te gaan speel* (*speul*), staan jy hier en *rusie* (*roesie*) soek.
121. *sê groete* (*groetnis, komplemente*) aan alle ou *bekendes* (*bekindes*).
122. moet jou tog *nooit* (*nouf, nuit*) daarin *begewe* (*begeef*) nie.
123. hy het die land sleg (*ge*)regeer.
124. daar *onder* (*oener*) in die *laagte* (*leegte*) loop 'n trop *bees* (*beeste*).
125. die *heiden* (*heiding*) *kan* (*ken, kin*) nie eers sy naam *teiken* (*teken*) nie.
126. ek *stem* (*stim*) nie weer vir so *vabond* (*vagebond*) nie.
127. die betekenis van (i) *kapok*, (ii) *sneeu*.
128. *staanmaak* (*stammaak*) die beker daer (sit dit daar neer).
129. nuut—nuuf.
130. koevert—komeert.
131. rinkink—rintjink.
132. die *kinders* (*kjinnars, kenners*) *hardloop* (*harkloop*) *aljimmers* teen die *skuinste* (*skeunste*) af.
133. *Piet-hulle* (*goed*) was net *betyds* (*petyds*) hier voor die *verskriklike* (*skriklike*) *suid-oostewind*.
134. *vra eers of sal hy dit doen* (*of hy dit sal doen*).
135. hy moes vroeg opstaan *om te melk* (*om melk*).
136. is dit waar *dat* (*lat, laat*) hy so baie drink?
137. in hierdie *kontrei* (*omgewing*) is die *paai* (*patte*) maar *profaat* (*sleg*).
138. die kinders moet *geënt* (*geïnt*) word (*worre*).
139. hy is *omtrent* laat (= baie laat).
140. „aan die brand!” (bevel om te begin).
141. word die r gebrei?
142. uitdrukkings op die vraag: hoe gaan dit nog?
 (i) as dit goed gaan. (bv. dit gaan klopdisselboom).
 (ii) niks besonders nie.
 (iii) as dit sleg gaan.
143. Hoe word (i) Dinsdag uitgespreek? (bv. Dingsdag).
 (ii) die maande van die jaar, veral *Januarie, Februarie, Junie, Julie, Augustus, September, Oktober, November, Desember*.
 Die uitspraak van plek- en persoonsname:

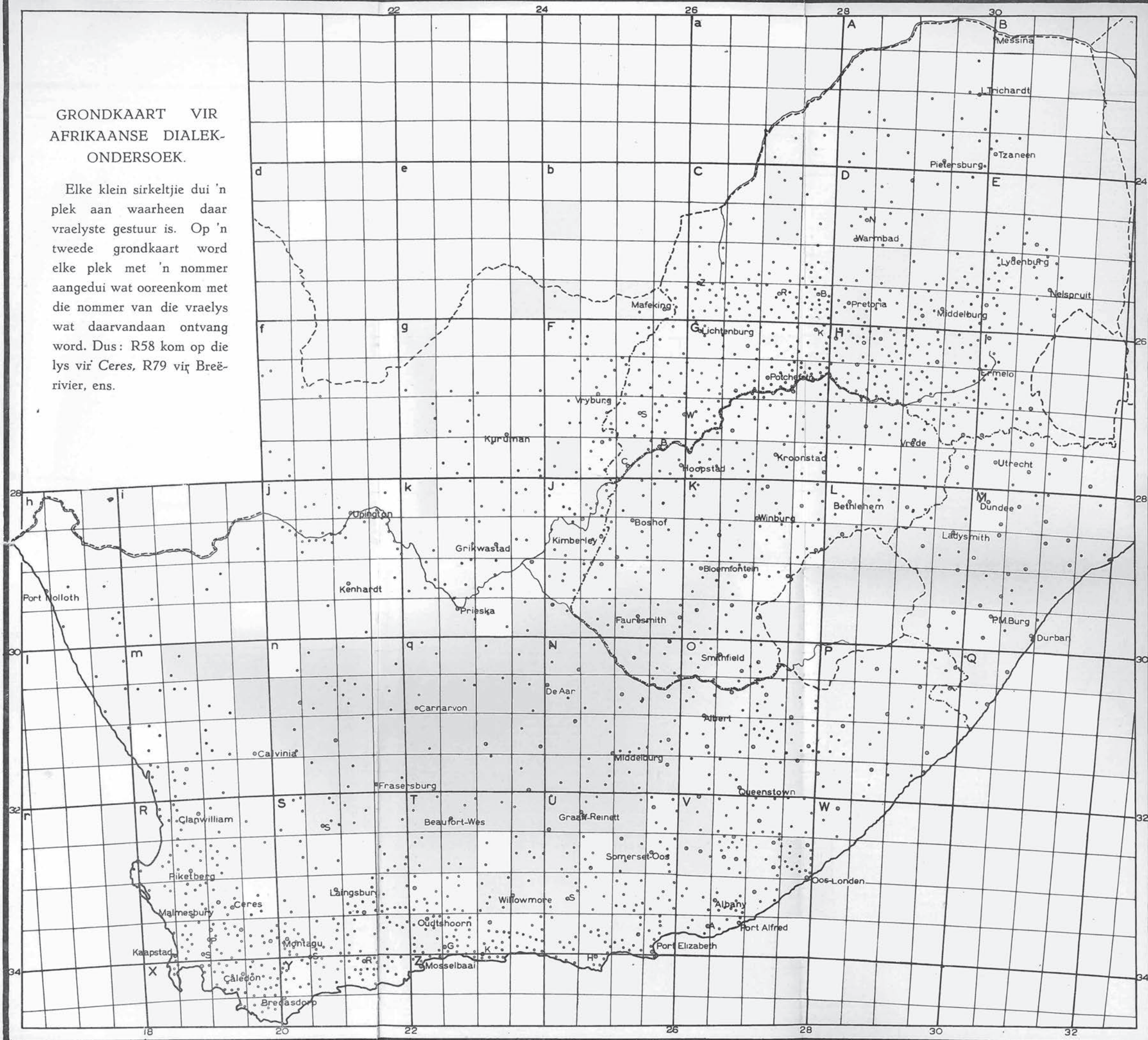
144. Kimberley.
 145. Venterspos.
 146. Maritzburg.
 147. Bloemfontein.
 148. Kemp.
 149. Viviers.
 150. Steenkamp.
 151. Pretorius.
 152. du Plessis.
 153. van der Merwe.
 154. van den Heever.
 155. van Heerden.
 156. Coetzee.
 157. Fouché.
 158. Greyling.
 159. Saksenberg.
 160. Prins.
 161. Prinsloo.
 162. Afirkaans (Afrikaans).
 163. Engelsman (Ingelsman).
 167. Telwoorde :
 Sewe—seuwe.
 Nege—neë (g soos in *goed*, of in Eng. *go*?)
 neentien—negentien.
 tagtig—taggentig.
 Siektes, rate en liggaamsdele :
 166. sonstraal—sonsteek.
 169. kinds—kins—kens.
 170. bromkaaitjies.
 171. krimpsiek—krempsiek.
 172. rumatiek.
 173. pitseer—pitsweer—bloedvin—bloedvint.
 174. medisyne (middersyne).
 175. gif—gjif—geef.
 176. verlip—verlep.
 177. bedenklik—bedinklik.

178. meervoud van oog.
179. kinnebak—kennebak.
180. meervoud van eelf.
181. ken—kin.
182. gesig—geseg.
183. elke (*elkere*) blom word *bestuif* (*bestuiwe*).

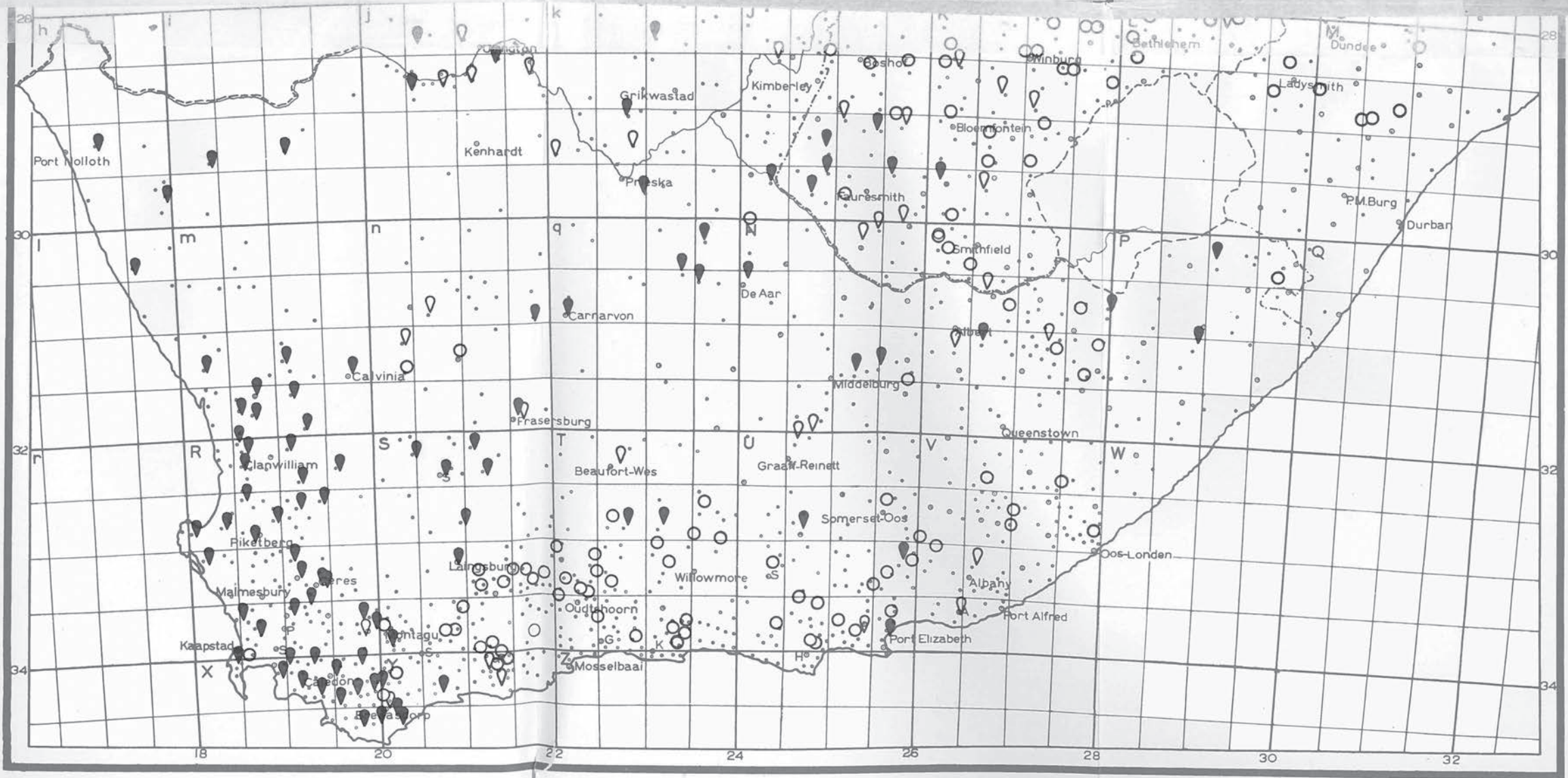
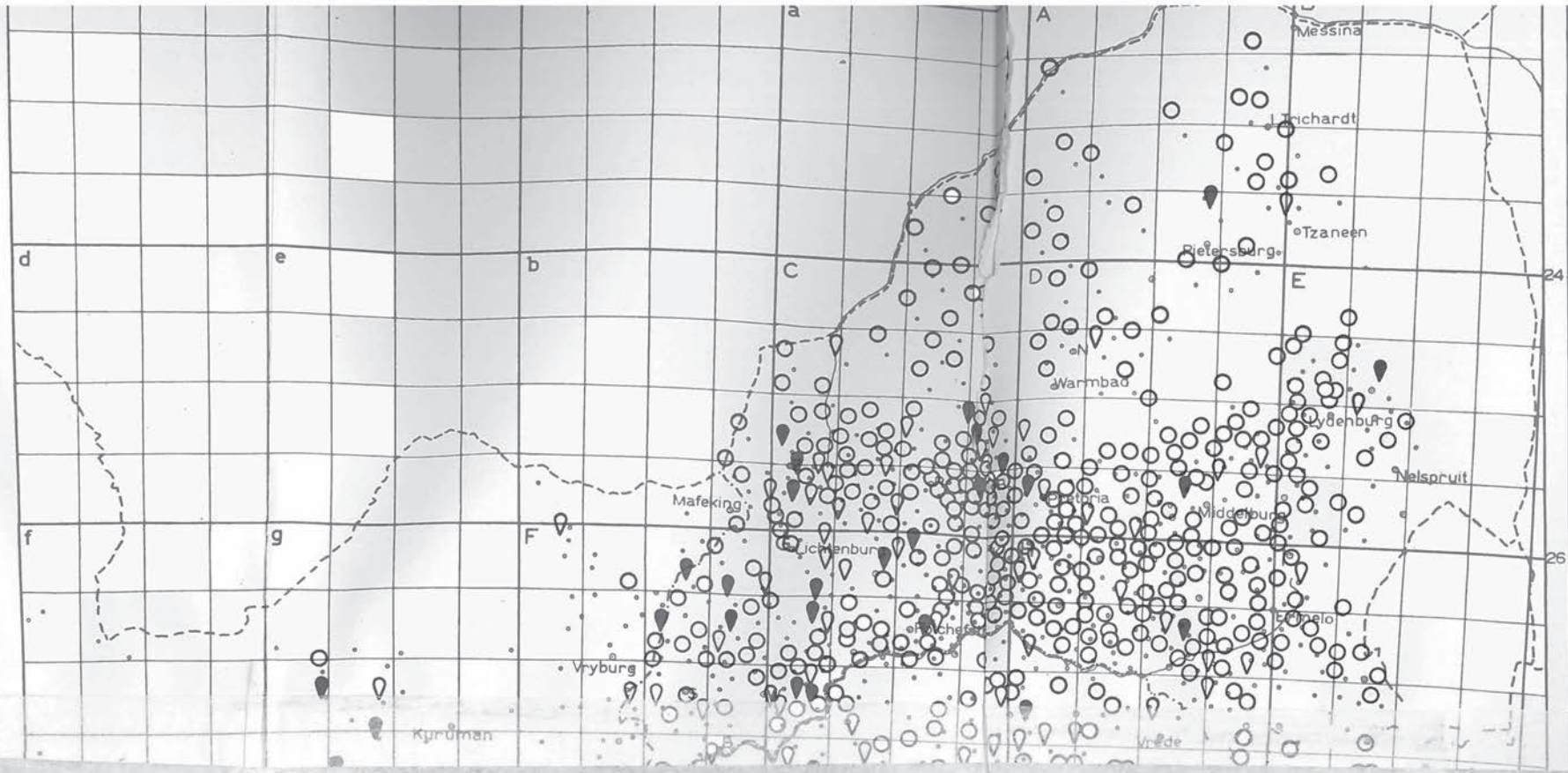
GRONDKAART VIR
AFRIKAANSE DIALEK-
ONDERSOEK.

Elke klein sirkeltjie dui 'n
plek aan waarheen daar
vraelyste gestuur is. Op 'n
tweede grondkaart word
elke plek met 'n nommer
aangedui wat ooreenkom met
die nommer van die vraelys
wat daarvandaan ontvang
word. Dus: R58 kom op die
lys vir Ceres, R79 vir Breë-
rivier, ens.

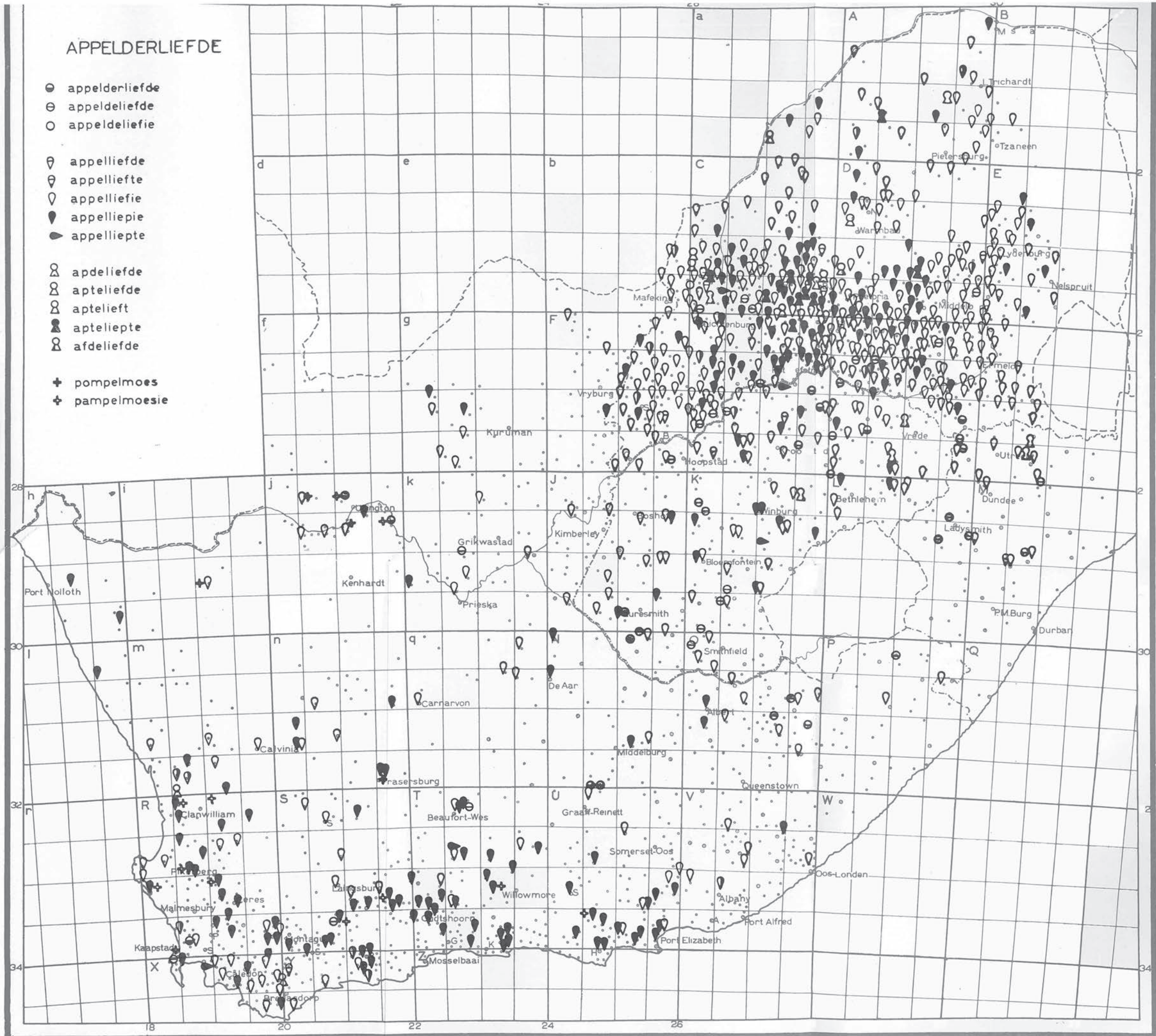
MEUL

- ▼ MEUL
- MEULE
- ▽ MEUL naas MEULE

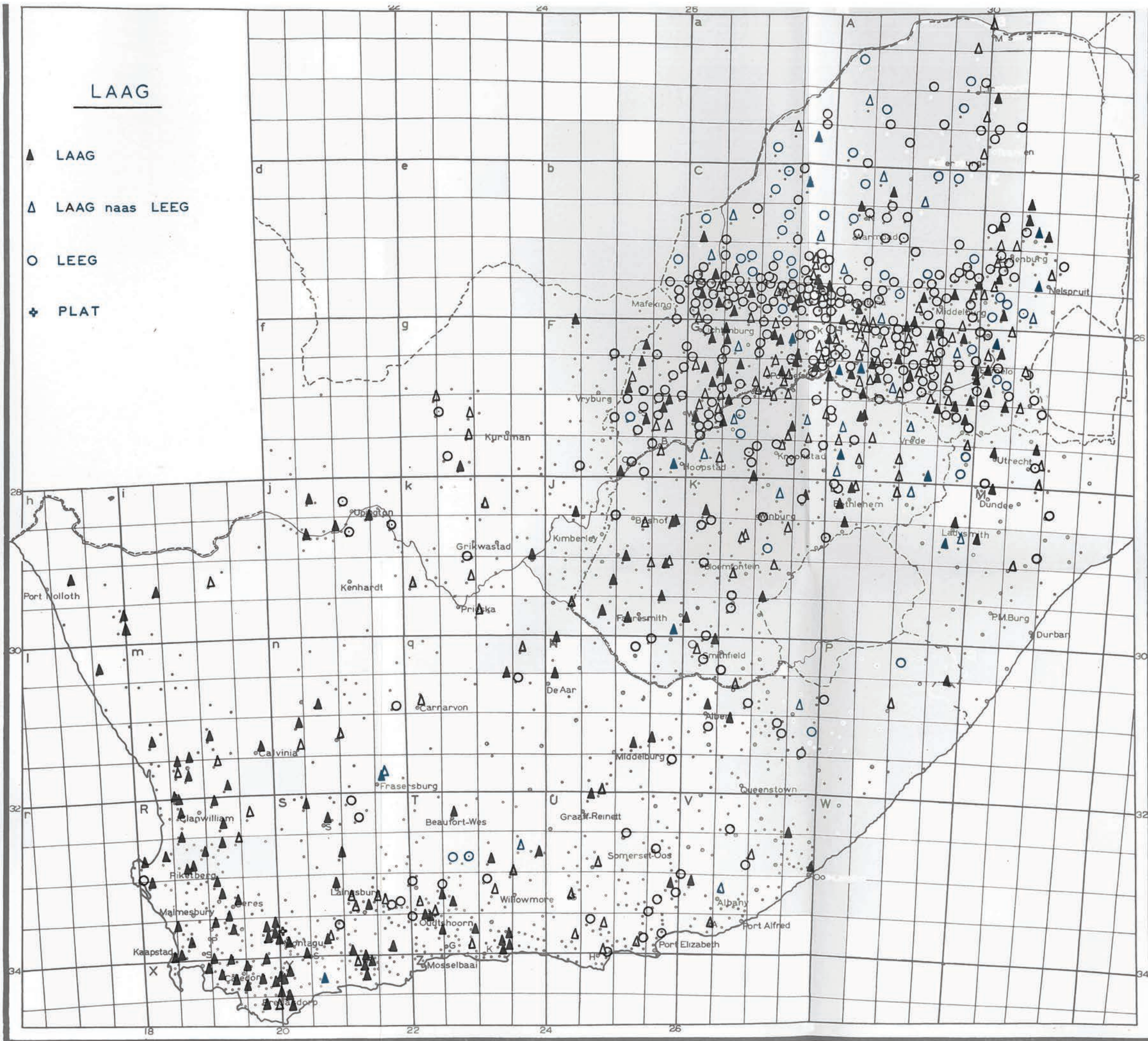
APPELDERLIEFDE

- appelderliefde
- ⊖ appelderliefde
- appelderliefde
- ▽ appellerliefde
- ∇ appellerliefde
- ∇ appellerliefde
- ∇ appellerliefde
- ∇ appellerliefde
- ⊗ apdeliefde
- ⊗ apteliefde
- ⊗ apteliefde
- ⊗ apteliefde
- ⊗ afdeliefde
- + pompelmoes
- + pampelmoesie

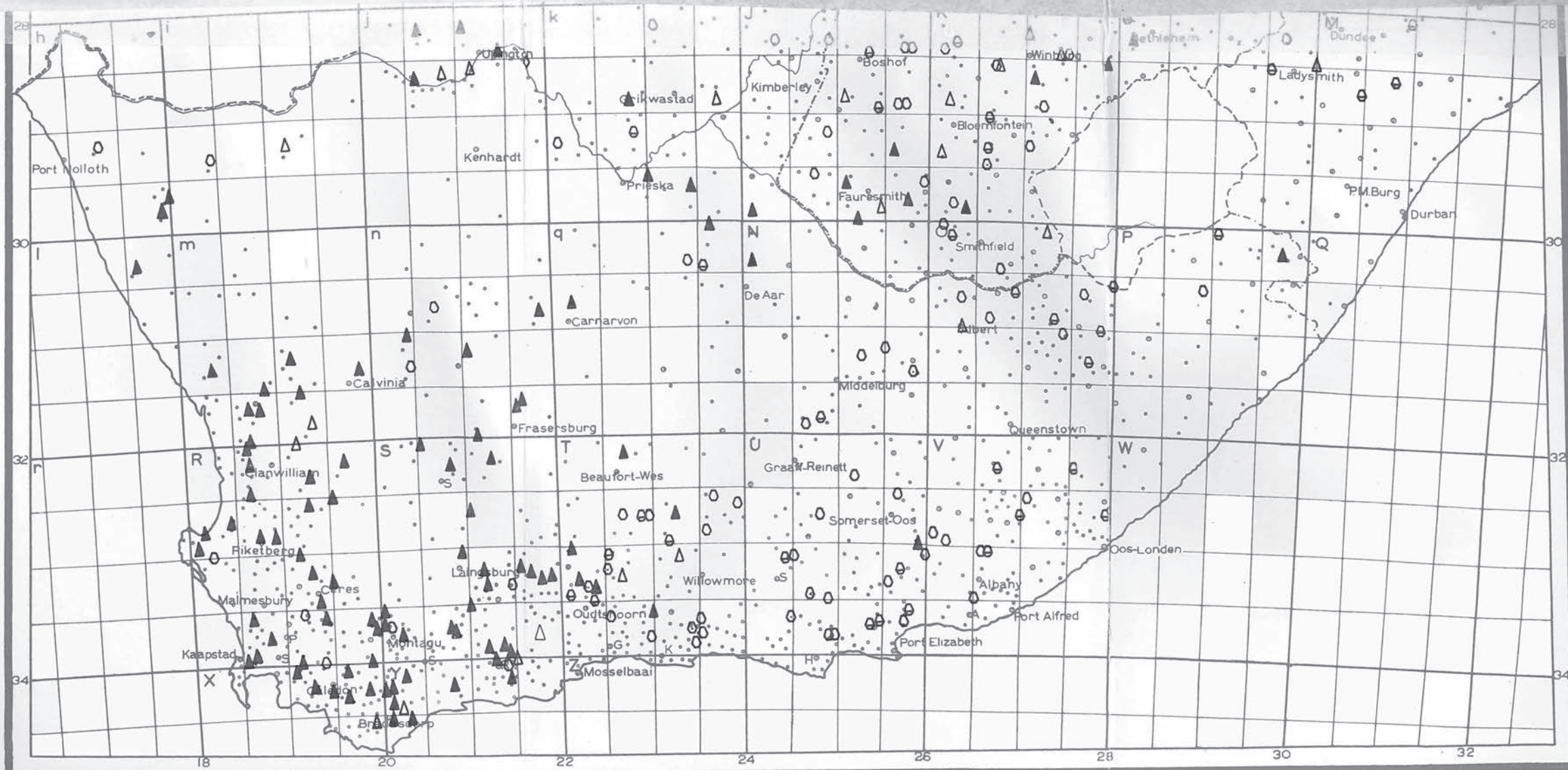
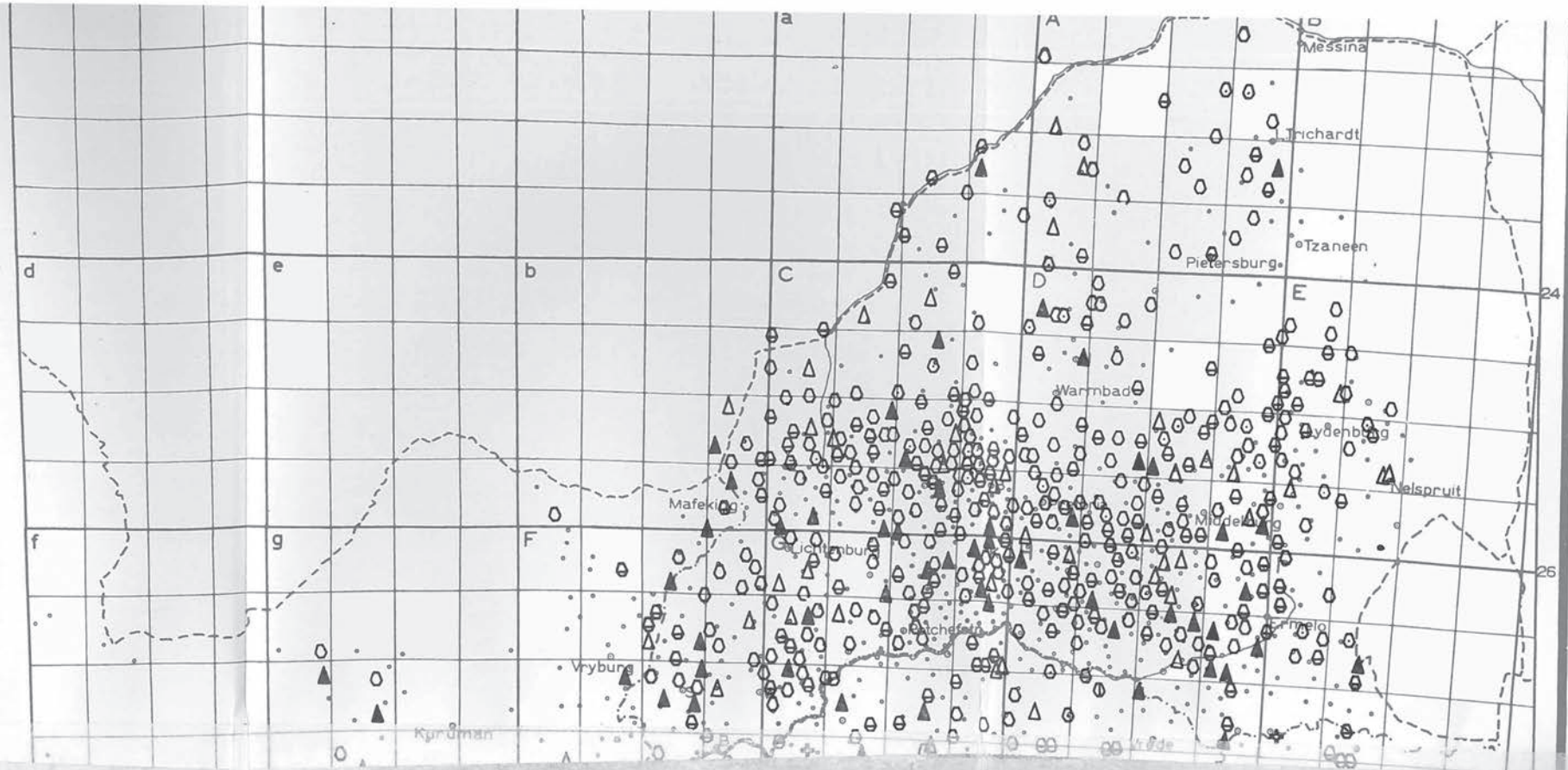

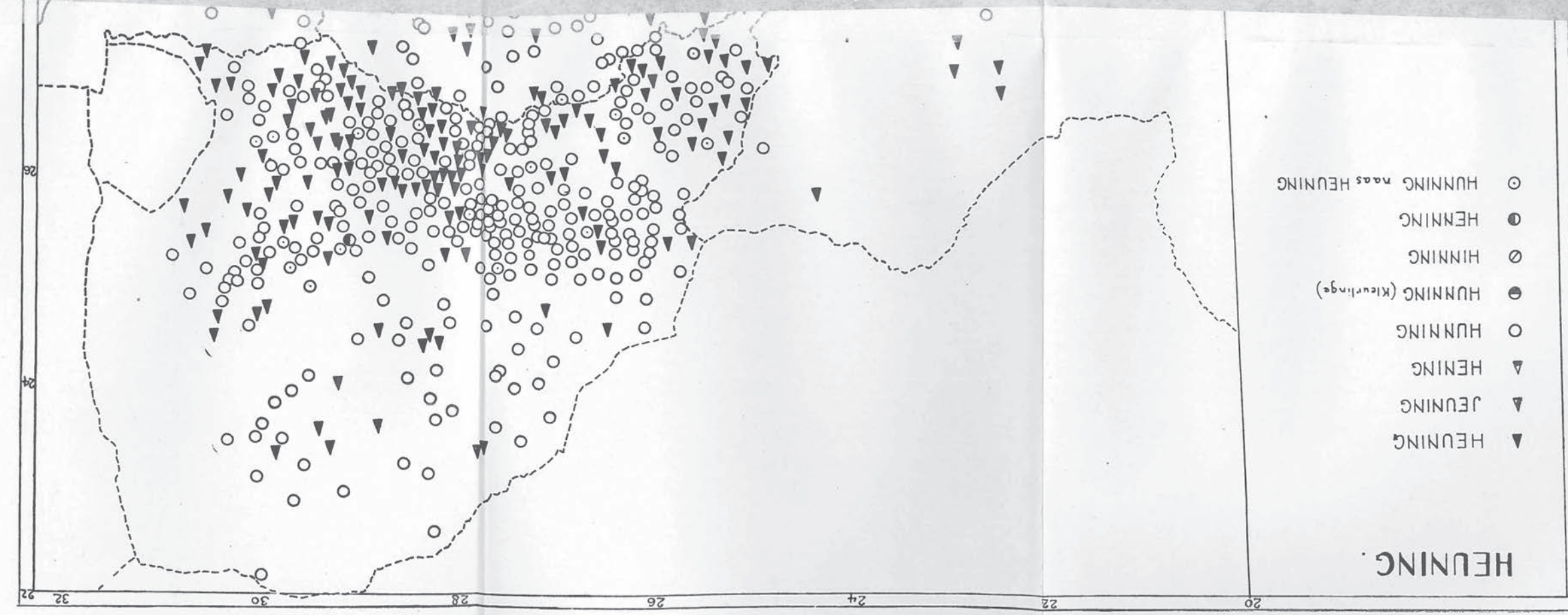
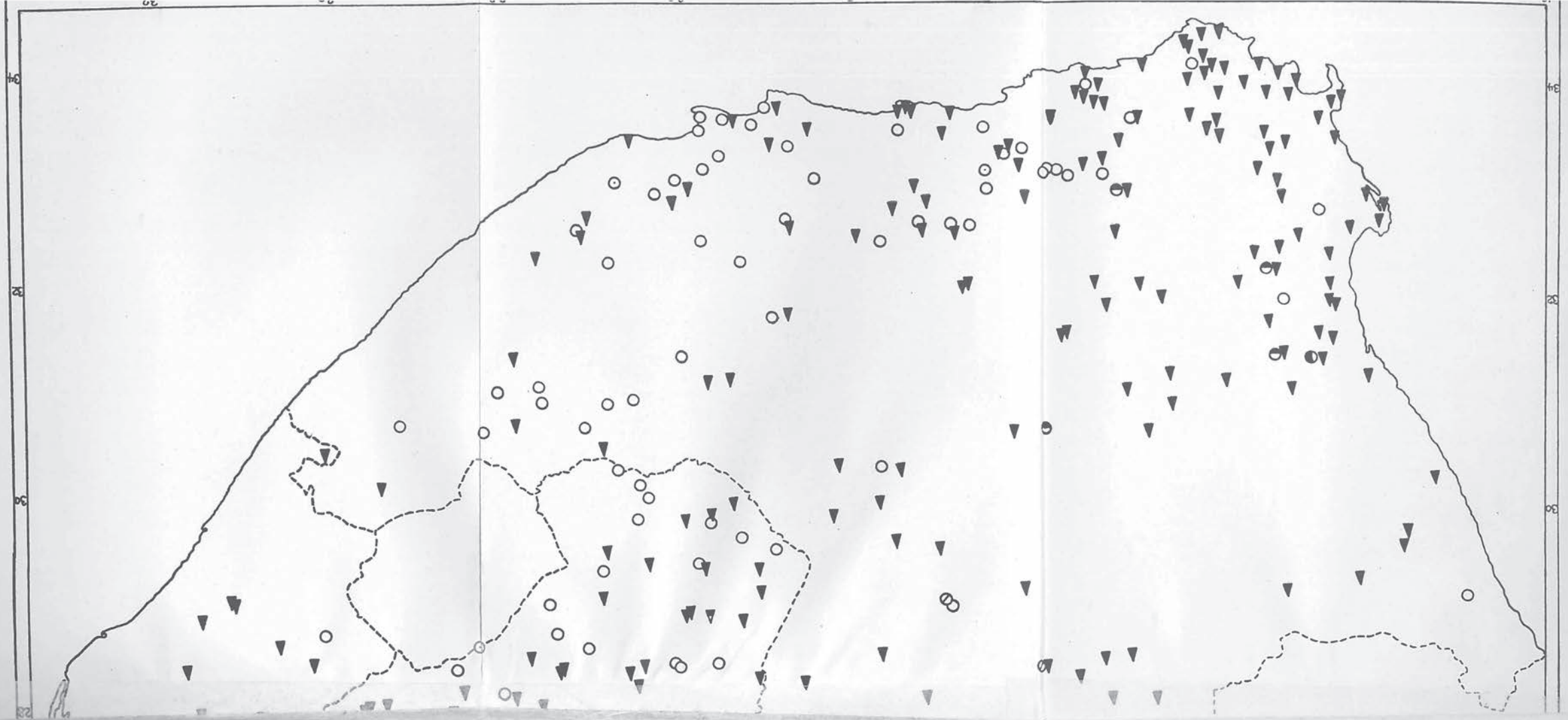
LAAG

- ▲ LAAG
- △ LAAG naas LEEG
- LEEG
- ⊕ PLAT

- ▲ NÔI
- △ NÔI naas NOOI
- △ NÔI naas NOOIE
- NOOI
- ⊖ NOOIE
- ⊖ NŌI naas NOOIE
- ⊖ NOOIE
- ⊕ NÔIE

- HUNNING naas HEUNING
- HENNING
- HINNING
- HUNNING (Kieuringe)
- HUNNING
- ▼ HENING
- ▼ JENNING
- ▼ HEUNING

HEUNING.

